

**REFLECȚII ASUPRA SISTEMULUI EDUCAȚIONAL ACTUAL
PROPUNERI, MĂSURI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE
REFLECTIONS ON THE CURRENT EDUCATION SYSTEM
PROPOSALS, IMPROVEMENT MEASURES**

Eugenia-Liliana ȘTEFĂNESCU

ABSTRACT. IN THIS ARTICLE I HAVE PRESENTED SOME REFLECTIONS ON THE CURRENT EDUCATIONAL SYSTEM. THE ESSENTIAL ROLE IN REIMPLEMENTING A REAL SYSTEM OF VALUES LIES WITH THE EDUCATIONAL SYSTEM, THROUGH THE TEACHERS THAT REPRESENT IT, RESPONSIBLE FOR THE EDUCATION OF THE ROMANIAN PEOPLE. THE TEACHER IS THE ONE WHO EDUCATES THE WHOLE SOCIETY.

IF EACH TEACHER FINDS A SUITABLE METHOD OF DETECTING TALENT HIDDEN IN THE SOUL AND MIND OF EACH EDUCATOR AND WOULD PROCESS THEM LIKE AS STONE OR WOOD SCULPTOR, THE SOCIETY WOULD HAVE SUFFICIENT COMPETENT STAFF TO COVER ALL THE TRADES THAT ARE NEEDED IN THE TERRITORY OF A COUNTRY . YOU CAN NOT DO MODERN EDUCATION WITH TRADITIONAL TECHNIQUES!

WHAT CAN WE DO TO REDUCE THE DISCREPANCY BETWEEN THE TRADITIONAL TEACHING SYSTEM AND THE IMPLEMENTATION OF A MODERN ONE?

DIRECT BENEFICIARIES OF EDUCATION WANT A MODERN EDUCATION SYSTEM.

KEY WORDS: EDUCATIONAL SYSTEM, MODERN EDUCATION, TRADITIONAL TEACHING, TEACHER.

Se spune că ”din haos se naște ordinea”. Haosul îl avem, îl vedem, îl simțim. Zi de zi și ceas de ceas. Oare nu ar fi timpul să găsim soluțiile optime pentru ”a face ordine”? Pentru a ne opri din schimbări atât de dese, stresante, care prefigurează o instabilitate sistemică și socială proiectată în viitor, pe toate planurile?

Premise sociale și educaționale

Analiza dinamicii societății românești actuale și a stării de bine a populației, spre care trebuie să ne îndreptăm atenția tot mai mult în viitorul apropiat, pentru asigurarea unui trai care să ofere satisfacție unui spectru cât mai larg al păturilor sociale existente, reprezintă doi factori esențiali de la care trebuie să plecăm în întocmirea unui amplu proiect de redresare națională, în ceea ce privește domeniul educației, cu implicații directe în sistemul social, care

include și revalorizarea sistemului de valori, începând cu revalorizarea culturilor organizaționale ale fiecărei instituții școlare.

Dacă înlăturăm corupția din școli și reclădim sistemul de valori, vom deveni demni de respectul maselor populare prin educația pe care o vom oferi generațiilor viitoare. Astfel, rolul esențial în reimplementarea unui real sistem de valori revine sistemului educațional, prin profesorii care îl reprezintă, responsabili de educația neamului românesc.

Profesorul este cel care educă întreaga societate. Să urmărim un singur fir: profesorul educă un copil. Profesorul îi implementează acestui copil un solid sistem de valori, prin propriul exemplu. Îi oferă informații diverse și complexe, îi formează și îi dezvoltă atitudini, convingeri, deprinderi, competențe, abilități, după un anumit model.

Copilul va deveni adult într-o zi, se va angaja la absolvirea școlii și va deveni părinte. La locul de muncă se va comporta după modelul învățat în școală sau în familie (la rândul său, familia a trecut printr-un proces de educare) și își va educa pruncii după un model învățat. Dacă modelul asimilat este bun, reușitele sunt pe măsură și "roadele culese" sunt de calitate. Dacă modelul nu a fost ceea ce trebuia, îl putem asemui cu o sămânță stearpă sau și mai rău, cu un bob de neghină, lăsat din indolență să se înmulțească în neștire și să compromită întreaga cultură.

Dacă ar fi să redau într-o frază cuvintele de mai sus, aș spune că modelul educațional românesc este, actualmente, predominant orientat într-o direcție greșită, care a alterat semnificativ educația neamului românesc, datorită slăbirii pregnante a verigilor culturilor organizaționale din școli.

Mihai Eminescu afirma: *"Dacă din educație nu derivă autoeducația, școala nu-și mai are rostul"*.

Direcții de acțiune

În momentul de față, personal disting două mari direcții care necesită o urgentă reglare în societate: Una pornește de la copil și educația sa de la primii pași, respectiv din perioada ante-preșcolară și preșcolară (din familie, creșă, grădiniță), iar cealaltă, de la modul de organizare și funcționare al societății și, implicit, și al sistemului educațional, în care cultura organizațională are rolul primordial.

Echilibrul dintre viața de familie, cea socială și cea profesională

Familia este cea care trebuie să ofere copilului o educație solidă încă din primii ani de viață. Dacă la rândul ei este o familie solidă, educată și cu posibilități financiare care să îi asigure cel puțin un trai decent. Dar îi permite societatea? Părinții fie aleargă de la un serviciu la altul, dacă îl au, pentru a produce mai mulți bani, care să le asigure un trai decent sau

confortabil, caz în care copilul este lipsit de prezența acestora pe parcursul zilei, cu repercusiuni negative asupra educației sale și grijii părintești. Fără părinți alături pe parcursul zilei, copilul se simte ținut la distanță, iar educația alături de o bonă, de cele mai multe ori, nu este cea sperată de către părinți.

Dacă atunci când ne organizăm timpul petrecut la serviciu, acasă, în diverse activități sociale am reuși să creăm un echilibru al acestor ”componente”, ar fi ceva extraordinar!

În vederea funcționării optime a societății este esențială găsirea unui echilibru între aceste ”componente” ale vieții noastre, fără de care destabilizarea își spune cuvântul! Dacă cel puțin una dintre direcții este dezechilibrată, ea va avea un impact în lanț și asupra celorlalte. De pildă, dacă la serviciu este o perioadă supraaglomerată și se lucrează peste program, va fi diminuat timpul alocat șederii cu familia, ceea ce îi va afecta pe toți membrii familiei. Copiii se vor simți dați la o parte, soțul se va simți neglijat, iar mama suprasolicitată nu va mai face față pe nici un plan. De aici apar tensiuni, certuri, uneori ajungându-se la divorțuri, ceea ce va avea un impact negativ asupra familiei și mai ales, a copiilor, care nu vor mai ține pasul la școală, trăind într-un mediu familial alterat sau fragmentat.

De asemenea, dacă mama se va grăbi să renunțe la concediul de creștere a copilului, din motive financiare, vor apărea din nou surmenajul și lipsa timpului petrecut cu cei mici, care, cu siguranță îi va afecta pe copii, simțindu-se neglijați și va slăbi relația cu soțul.

Organizarea sistemului educațional după nevoile specifice vârstei copilului

Încă de la o vârstă mică există o serie de factori prin care copiii se diferențiază (începând cu mediul în care trăiesc), cum ar fi: durata de adaptare la nou, viteza de gândire a copiilor, de asimilare a cunoștințelor, de formare a deprinderilor. Nu este suficientă educația din familie a copilului, în care părinții îl angrenează în tot felul de activități, pentru a-i forma deprinderile necesare în viața de adult. Un lucru este cert: copilul trebuie să se deprindă de mic cu treburile casnice, ulterior cu cele intelectuale, pentru a putea deveni util societății. Dacă părinții ignoră acest aspect și nu mobilizează copilul de mic să se implice în aceste activități, când va crește, treburile casnice i se vor părea fie greu de realizat, pentru că nu și-a format obișnuința cu ele din copilărie, fie va considera că reprezintă o muncă pentru clasa de jos și nu o va face.

Modele ale altor țări

Analizând sistemul educațional finlandez care dezvoltă deprinderi, competențe, abilități, spiritul de echipă etc. și pune accent pe starea de bine a omului, în general, precum și sistemul japonez și chinezesc, în care copiii sunt învățați de mici să se autogospodărească, (să facă singuri curățenie, să spele vase, să strângă mizeria după ei, să strângă masa etc.) și

promovează un sistem de valori solid, ne întrebăm: de ce nu ar fi posibilă și la noi o astfel de abordare, care ar desființa barierele impuse de evaluare, bariere care, implicit, conduc la etichetarea unuia sau altuia dintre copii? De ce nu am transforma acest sistem bazat pe o competiție individuală (care devine la un moment dat, neloială, în acest ”joc”), într-un sistem bazat pe dezvoltarea lucrului în echipă? Doar ”Hora unirii” ne amintește că ”unde-s doi, puterea crește”...

Modelul românesc

Acest sistem bazat pe memorie și mai puțin pe înțelegere la vârste fragede, care permite diferențierea copiilor în funcție de volumul de informație pe care îl asimilează, dar și capacitatea de a reproduce ceea ce copilul a asimilat, conduce mai degrabă la creșterea orgoliului copiilor cu viteză de reacție mai mare, în detrimentul celor care nu o au și aceștia din urmă vor fi etichetați, ceea ce va conduce, treptat, la o stimă de sine scăzută. Finalitatea va fi că, în loc să le stimulăm creativitatea, îi inhibăm, le blocăm dezvoltarea potențialului individual, deoarece regulile ”jocului” la clasă sunt făcute doar pentru aceia care se pliază pe ele, iar ceilalți vor avea numai de pierdut.

Problema stimei de sine scăzută este o problemă cu care societatea românească se confruntă pregnant în zilele noastre și se impune o remediere urgentă!

Fiecare individ este unic. În fiecare zace un potențial pe care dacă și-l valorifică într-un anumit domeniu pentru care are afinitate, cu certitudine, încrederea în forțele proprii va crește, iar rezultatele școlare obținute vor fi pe măsură.

Dacă fiecare profesor ar găsi o metodă potrivită de depistare a talentului ascuns în sufletul și mintea fiecărui educabil și le-ar prelucra precum modelează sculptorul piatra sau lemnul, societatea ar avea suficient personal competent care ar acoperi toate meseriile de care este nevoie pe teritoriul unei țări.

Iar rezultatele se vor vedea repede, deoarece omul care își urmează calea sa, oferită de natură, de destin și șlefuită de dascăl, acela va veni la muncă cu zâmbetul pe buze și va munci cu spor. Se va simți împlinit și va fi mulțumit. Dacă produsul făurit de mâna lui își va mai găsi rapid și cumpărători mulțumiți pe o perioadă îndelungată, iar remunerația i-ar asigura un trai mulțumitor, nu ar mai merge gânditor și încruntat pe străzile României, ci vesel și stăpân pe sine.

Discrepanțe

Beneficiarii direcți ai educației, elevii, dar și părinții, ca beneficiari indirecți, doresc un sistem modern de educare a tinerelor generații. În acest context apare întrebarea: pregătirea profesorilor pe băncile facultăților de azi, conduce la o astfel de abordare a

viitorilor practicieni, ca dascăli? Sunt suficiente vocația de dascăl și existența conștiinței de sine a fiecărui individ care dorește să devină profesor?

Desigur sunt strict necesare și intrinsece aceste două calități pe care trebuie să le dețină un viitor profesor, alături de o bună pregătire profesională pe specialitate.

Chiar dacă răspunsul ar fi afirmativ, apar alte piedici, legate de latura financiară, care nu concordă cu dorințele elevilor și părinților de a avea lecții moderne, atractive, stimulative, deoarece pentru a putea duce la îndeplinire aceste demersuri, se impun achiziții ale tehnicii de ultimă generație, care costă bani pe care ministerul educației nu îi are și aici ne împotmolim. Nu se poate face învățământ modern cu tehnici tradiționale!

Ce am putea face pentru a reduce discrepanța dintre sistemul de predare tradițional și de implementare a unui modern?

Ministerul să aloce banii necesari modernizării, să nu mai pătrundă în sistem decât personal corespunzător moral, bine pregătit profesional, cu cunoștințe legislative solide, dornic de a fi util societății, prin promovarea unui solid sistem de valori.

Sistemul educațional românesc are, în prezent, o organizare complexă, prin care se încearcă o funcționare transparentă și are o legislație care se străduiește să fie cât mai obiectivă în privința evaluării activității sale. Atât a cadrelor didactice, cât și a elevilor și a unităților școlare, în general.

Numai că de la teorie la practică este cale lungă. Dacă în cazul programelor școlare stufoase auzim deseori că sunt prea încărcate și elevii nu mai fac față - iar după absolvirea unui liceu sau a unei facultăți, tinerii se plâng că se pune prea mult accent pe teorie, și prea puțin pe practică, astfel încât atunci când ei ajung în câmpul muncii se confruntă cu un "nu știu ce să fac" și au nevoie de o perioadă de adaptare, în care cineva cu experiență să îi învețe - în cazul legislației școlare, lucrurile stau invers.

Există teoria (adică legislația, metodologii, regulamente etc.), dar nu se pune întotdeauna corect în practică, deoarece foarte puțini profesori au cursuri corespunzătoare de legislație. Mai apare și variabila "timp disponibil", iar dascălii fiind foarte solicitați profesional, nu au suficient timp pentru a se pune la curent permanent cu noutățile legislative.

În acest sens, membrii Consiliului de Administrație ar trebui să fie selectați prin concurs, în baza unei proceduri ministeriale, prin care să facă dovada atât a cunoașterii legislației școlare în vigoare, cât și a capacității de operare cu aceasta.

Acest demers va contribui semnificativ la îmbunătățirea calității în educație, iar membrii consiliilor de administrație vor deveni modele respectabile, demne de urmat, deoarece, în primul rând, **atitudinea contează!**